

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت و گوی صبا با محمد مهدی عباس آبادی پژوهش گر فیلم کوتاه

ظرفیت های اقتباسی از داستان عامیانه فارسی در ژانر فانتزی

و جستجوی پژوهش محور استفاده شده است. با این روش کتابها و مقالاتی را که با این مفاهیم کلیدی مرتبط بودند را مورد مطالعه قرار داده ام.

روند پژوهش و استفاده از منابع پژوهشی در ایران خصوصا در حوزه فیلمسازی چگونه ارزیابی کرده اید؟

من دانشجوی دوره ارشد سینما هستم و طبق چیزی که در دانشگاه و بین دانشجویهای سینما می بینم، می شود گفت پژوهش سهم کمتری از علاقه دانشجویها را به خود اختصاص داده است. با توجه به اینکه پژوهش گری از حوزه هایی است که وابستگی و تنیدگی زیادی به محیط آموزشی و آکادمیک دارد؛ این عدم علاقه مندی باعث تضعیف پژوهش در حوزه سینما شده است که به تبع آن پیگیری پژوهش های انجام شده توسط دانشجویها هم جدی قلمداد نمی شود و اکثر پژوهش های بنیادین و پر کاربرد در مقوله تولید فیلم بی استفاده مانده اند.

اختصاصی در باره موضوع مقاله خود ظرفیت های اقتباسی داستان های عامیانه فارسی در فیلم کوتاه ژانر فانتزی کوتاه بگویید؟

این موضوع بر مبنای علاقه ای شخصی به ژانر فانتزی انتخاب شد. در این مقاله به دنبال این هستم که بتوانم با پژوهشی منسجم میزان توجه به این ژانر را افزایش دهم. و مسیر دوسویه ای را میان فرهنگ ایرانی و ژانر کمتر توجه شده فانتزی باز کنم. داستان های عامیانه ایرانی می توانند منبعی غنی ای برای فیلم های فانتزی باشند. در این مقاله تاکید من بر این مبحث است که با توجه به پتانسیل های موجود در داستان های عامیانه فارسی این امکان برای فیلمسازان فراهم شود که بدون امکانات و هزینه های دور از ذهن این امر شدنی ببینند. از طرفی دیگر بحث بومی سازی در ژانر فانتزی را با تکیه بر داستان های عامیانه رانیز مورد مطالعه قرار داده ام.

صحبت آخر:

به عنوان حرف آخر دوست دارم تاکید کنم که نتایج این مقاله می تواند در آینده برای آثار بلند سینمایی هم مورد استفاده قرار بگیرد. به همین خاطر امیدوارم توانسته باشم با این پژوهش کمکی به تولید آثار ژانر فانتزی در سینمای ایران داشته باشم.

جامعه هدف این مقاله فیلمسازان علاقه مند به ژانر فانتزی هستند تا بتوانند با استفاده از داستان های عامیانه ایرانی فیلم هایی مبتنی بر فرهنگ ایرانی تولید کنند. در نهایت نیز امیدوارم بتوانم در این مقاله به این پرسش پاسخ دهم که «چطور می توان از داستان های عامیانه ایرانی در تولید فیلم در ژانر فانتزی استفاده کرد؟»

با چه دغدغه ای به سراغ این موضوع رفته و این موضوع برای تان مسئله شده است؟

همیشه به ژانر فانتزی علاقه داشتم. این علاقه باعث شد تا توجه من به علت یابی از عدم پرداخت نشدن به این ژانر در سینمای ایران جلب شود. با توجه به شناختی که نسبت به داستان های عامیانه داشتم بایدین فراخوان همایش به نظرم رسید که می توانم این داستان ها را به عنوان منبع اقتباسی برای فیلم های کوتاه ژانر فانتزی معرفی کنم. این داستان ها همون طور که در چکیده هم اشاره کردم، قابلیت این را دارند که بدون نیاز به هزینه های بالا که اغلب برای ژانر فانتزی مورد نیاز است، به آثار سینمایی پر مغزی در این ژانر تبدیل شوند. در صورتی که بتوانم در مقاله به هدف خود برسم، امیدوارم تاثیر مثبتی در خلا این ژانر در سینمای ایران چه برای آثار بلند و چه کوتاه داشته باشم.

برای رسیدن به پاسخ پرسش های مقاله خود از چه منابع مکتوب و تحقیقاتی را مدنظر داشتید و با چه روشی به آنها دست یافته اید؟

همون طور که اول صحبت هم گفتم، سه کتاب اصلی مورد استفاده در این مقاله: کتاب سینمای فانتزی نوشته کاترین ای. فوکس، فیلمنامه کوتاه: فیلم کوتاه از مفهوم تا تولید نوشته دان گرسکیس، روایت پژوهی داستان های عامیانه ایرانی اثر مریم شریف نسب بوده است. مقالاتی هم پیش تر در این زمینه کار شده است که عناوین آن به شرح ذیل است: «مطالعه ظرفیت و جایگاه مؤلفه های فانتزی داستان های عامیانه ایرانی در هویت سازی انیمیشن ملی» به نگارش؛ پیام زین العابدینی و بهار امیری، «مقایسه ابعاد فانتزی جادو در بهمن نامه و گرشاسپ نامه» به نگارش؛ فاطمه معین الدینی و مینا ایران فر، «تمود فرهنگ در داستان های عامیانه ایرانی و هندی» به نگارش؛ مریم شریف نسب و رعنا جهاندیده. برای پیدا کردن این کتب و مقالات از شیوه کتابخانه ای

سمیه خاتون - پنجمین همایش مطالعات فیلم کوتاه تهران در ادامه فعالیت های پژوهشی انجمن سینمای جوانان ایران و با هدف تولید محتوای تخصصی برای فیلمسازان فعال در حوزه فیلم کوتاه، عنوان ۲۹ چکیده مقاله راه یافته به این رویداد علمی، پژوهشی و سینمایی را اعلام کردند. از همین رهگذر روزنامه صبا تصمیم گرفت برای پاسداشت امر تحقیق و پژوهش در حوزه فیلمسازی با پژوهشگرانی که مقالات آن ها به این دوره از همایش علمی راه یافته گفت و گویی داشته باشد که در ادامه می خوانید.

در ابتدا به صورت مختصر در باره موضوع مقاله خود صحبت کنید؟

در این نوشتار، ظرفیت ها و پتانسیل هایی را که داستان های عامیانه فارسی برای تبدیل شدن به فیلم کوتاه دارند را مورد بررسی و تحلیل قرار داده ام. برای مشخص شدن این ظرفیت ها قبل از هر چیز لازم بود شناختی از بستر فیلم کوتاه ارائه کنم که بر مبنای آن ظرفیت های موجود در داستان های عامیانه ردیابی شود. به همین منظور در ابتدا ساختار فیلم کوتاه و ویژگی های کلی فیلم کوتاه را بر شمرده ام و پس از آن به سراغ معرفی ژانر فانتزی رفته ام. بر اساس اطلاعاتی که در دو بخش ابتدایی مقاله آورده ام، خوانشی را که پیش از این از داستان های عامیانه داشته ام، در تناظر با فیلم کوتاه قرار داده ام تا ویژگی هایی از این داستان ها که قابلیت ارائه تصویری شدن در بستر فیلم کوتاه و ژانر فانتزی دارند را مشخص کنم.

در این راه از چه مبانی نظری استفاده کرده اید؟

مبانی نظری این نوشتار به طور مشخص بر اساس کتاب «سینمای فانتزی» نوشته کاترین ای فوکس می باشد و همین طور کتابها و مقالاتی که بستر فیلم کوتاه را معرفی می کنند؛ مانند «فیلمنامه کوتاه: فیلم کوتاه از مفهوم تا تولید» نوشته دان گرسکیس. برای ارائه ویژگی های داستان های عامیانه هم از کتبی مثل «روایت پژوهی داستان های عامیانه ایرانی» اثر مریم شریف نسب استفاده کرده ام.

جامعه هدف این نوشتار برای خوانش و به کار گیری چه کسانی هستند؟

فرهاد قائمیان
وحید رهبانی
مهدی حسینی نیا
محید نوروزی
امیر نوروزی
نازنین فراهانی
EXPEDIENCY
توسعه و طراحی مطبوعاتی
حسین دارابی
محمدرضا شفا

اکران در سینماهای سراسر کشور